

Redactiunea

se affla in

Strat'a lui Leopoldu Nr. 44.

Scriitorile nefrancate nu se primesc
mai numai de la correspundintii re-
lulari ai „Federatiunii.“ Scriitori
monime nu se publica. Articlii tra-
misi si nepublicati se voru arde si nu
mai la cerere expresa se returna.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literariu, commercialu si economicu.

Appare Joi-a si Domineca.

B.-Pest'a, 18/30. Maiu, 1874.

Diariele unguresci atâtu celle magi-
cătu si celle in limb'a nemtiesca,
datu, ca d'in seninu, allarma in con-
a nationalitatiloru imputandu acesto-
na că ar fi inimice statului ungurescu
că ar fi conspiratu a lucra in solidu-
itate spre ruin'a lui. Sîrulu insinuat-
iloru si a denunciatiloru l'a de-
cisiu officiosissimulu dsariu judan' seu
ester Lloyd" cari se lauda a fi de-
operit uantâu conjuratiunea Croati-
ou si apoi conspiratiunea teluriteloru
lminte federalistice, centralistice, si
actionarie asiá numesce „P. L.“ oppo-
siunea nationale d'in tierra, despre
re observa că neci odata nu s'au mi-
cetu mai tare ca acum. Despre Croati-
ite că acesti-a voru ruptur'a de cătra
Ungari'a, si in uniu cu Dalmati'a
vru se intemeieze Slavi'a meridionale
et. etc. Dupa „P. L. ca oile dupa ber-
boe incepura a allergă se bata campii
ce celalalte diarie mai alessu celle
magiare, cari nesciindu cum sè-si justi-
fie maimutarea s'au appucat pana
ide innocentele serbari alle dîilei de
315 Maiu, de care romanii si-adducu a
ninte cu pietate in toti anii si prin
umare de 25 anni in coce. Deocam-
dita le vomu da pace se vedem pana
ude ajunge nerusnarea si orb'a loru
marginindu-ne a observa ce ventu bate
căci acestu allarmu surdu trebue se
aba ore care motivu ascunsu, seau ca
affia ventulu de unde-va si insuffla
gige celor cu consciint'a rea.

Noului cabinetu francesu se dice a
se fi nascutu intru ciudate impregiurari.
Anume: Presedintele marescaleu Mac-
Mahon, vediendu, că ddi Audiffret-Pa-
squier, Goulardu si Decazes, caroru-a
lui de lesse deplina libertate d'a consti-
tutu noului cabinetu, — tandemadeza
pprea multu, i suprinse ser'a in 21 l. c.
cu urmator'a allocutiune militaresca
„Daca nu-mi veti pr senta pana manea la
am dia-di noulu ministeriu, mi-voiu fa-
ce eu insu-mi unulu.“ Asiá s'a si iute-
platu căci alta dî nefiindu inca consti-
tutu ministeriulu se appucà insu-si d'a
imparti portufoiele, insarcinandu pre
secretarii sei ca sé alerge in tote par-
tiale spre a-i adduce pre deputatii desig-
nati de ministri, si findu că unii faceau
felu de exceptiuni spre a se subtrage,
acestoru-l dîsse „reclamati mai tar-
dîu candu apoi poteti cere si demis-
siunea inse numele dv. trebue se appara
in Monitorulu officiale, căci Vineri am
se primescu pre solulu Germaniei si
neappperatu trebue se fiu assistatu de
noului ministeriu.“ — Lucru nou in an-
nalele constitutinali, dar acestu espedi-
endientu asta data ajută, pana candu se
va sustiené noului ministeriu, se va vedé
in scurtu.

In cestiunea Junctiuniloru dia-
riulu „Pesther Lloyd“ adduce urmato-
riulu communicatu: „Precum se vor-
besce in cercurile de aici bine informate,
negotatiuniile cu guvernului Romaniei
relativu la junctiunile cälliloru ferrate romane cu celle un-
guresci nu au doritulu si lungu timpu
speratulu resultatul. Guvernulung. —
care mai inainte tieneá la conditiunea,
ca junctiunea de la Rusiav'a (Orsiov'a)
se se admitta de o data cu esecutau-
rea junctiunii de la Brassieu, — fece in

timpulu d'in urma concessiunea, ca li-
ni'a dè, la Ploiesci pana la passulu
Timisul lui (adeca junctiunea Bras-
sieul) se se deschidia la unu annu si
jumetate (mai tardîu) dupa deschiderea
liniei ce duce la Orsiov'a. Prin acesta
concessiune guvernulung. au mersu
pana la estremele margini alle deferint-
tie, cu tote că este inca sub intrebare:
ore diet'a (camer'a) Ungariei approbab-va
acesta prevenire? Se intellege de sine,
că guvernulung. facandu atât'a con-
cessiune, trebuu se se ingrigesca si de-
spre aceea, ca contr'a-servitiulu, de si
avendu se urmedie mai tardîu, se nu
devenia inse cu totulu illusoriu prin
aceea, că linia Ploiesci-Predealu s'ar
cladu, inse liniei ce duce la Rusiav'a
i-s'ar face astfelu de favori, cătu totu
commerciulu s'ar trece pre acesta linia,
éra cällile nostre Transilvane, ar remané
pustie cu tota junctiunea de la Timisul.
Deci guvernulung. prin mediulocirea
ministeriului affacerilor straine, prin
care se urmedia negotatiunile cu guver-
nulung. romanu, — puse cererea peremp-
toria, ca Romania se se oblige a tracta
totudea una egalu linia de la Rusiav'a — si cea de la
Timisul, atât'u in privint'a
tarifei, cătu si in alte favori
eventuali, asiá ca nu cum-va uneia
aceste doue linie se i-se torna vre unu
castig, fără ca si cea lalta linia se pota
numai decătu a pretinde aerea-si favore.
Acesta pretensiune se dice că ar fi in-
tempinatu mari greutati la Bucuresci,
pretestandu-se că ar involve unu felu
de unitate daca s'ar admitte; ca vre o
potere straina se aiba voi'a d'a dicta
guvernului Romaniei ori si ce felu de
instructiuni seau regule de conduită in
politica cälliloru selle ferrate, care este
puru si simplu affacere interna. Dar
acesta parere este au ratecita, au involve
vre o reservatiune mentale, ce nu vre a
se spune. Ratecita este, pentru că guver-
nulung. nu stabilesce unilate-
ralu conditiunea ce ar vre se o im-
puna Romaniei, fără a-i face unu
contraservitu; vorba este despre unu
„tratat“ internationale, in a
carui potere, precum de sine se intel-
lege, fia-se care d'in poterile contrac-
tante castiga nu numai drepturi, ci pri-
mesce si indetoriri, avendu a considera
nu numai eschisivu interesele selle
proprie, ci si alle cellei lalte părți. —
Atari stipulatiune (conditiune de trata-
tatu) este pretensiunea mai susu amintita
relativ la egalitatea ambelor linie
romane unguresci, si daca guvernulung.
Romaniei se invioesce, acesta este nu-
mai ecuvalintele pentru concessiunea
incontestabila facută d'in partea nostra
intru interessa Romaniei, ca junctiunea de la Rusiav'a se se realisedit
cu unu annu si jumetate mai inainte, decătu
cea de la Timisul.

Éra inchiajarea unui tractatul interna-
tional, care stipuledia drepturi si de-
torintie pentru amendoue partie, nu
pote involve umilire, neci se pota con-
sidera ca ingerintia in affacerile interne
alle unui-a d'intre paciscenti. Speram
că acesta ratecita parere se va rectifică
la Bucuresci si tractatulu in urma totu
se va inchiajă. Éra daca preste acceptare
nu ar isbuti d'in causele amintite de noi
atunci marturismu cu sinceritate, că
preferim, ca acesta se se intempe
acum mai inainte d'a se da se concessi-
unea liniei Timisior'a-Orsiov'a, pen-
tru că atunci este intreptatita presupu-

punerea, că se tinde a se face illusoria
pentru Ungari'a junctiunea de la Timi-
su (Brassieu) si folosele ei si, in fapta,
essiste reservatiunea mentale, ca prin
favorile ce s'ar da liniei de la Rusiav'a,
a doua linia a noastră de impreunare cu
Romania, se remana cum am dîce inti-
elenita. Astfelu situatiunea este celu
pucina chiara si atât'u guvernulung.
cătu si camer'a voru sci ce au se se faca.
Navemu se ne indoim despre cu-
prinsulu acestei comunicatu, căci
sorgintea lui officiosa este evidinte. D'in
revellatiunile lui „P. L.“ transpira
amaritiune mestecata cu superarea a supr'a
guvernului Romanici, la a carui adresa
sunt inadinsu facute. Guvernul Romani-
iei face dara greutati, si ellu trebue se
scia pentru ce le face, noi nu potem
decătu se lu fericitămu, pentru că porta
grige de interesele tierrei si se credia,
că prin acesta conduită patriotică ca-
stiga mai vertosu respectul vecinilor
superati, cari se voru dessuperă vedien-
du, că nu potu merge tote dupa dorint-
a loru si recunoscandu, dupa cum
insi-si marturescu, că partile contrac-
tanti sunt egali in dreptu, de si nu totu
deau'a in potestate.

Noi am consideratu cestiunea juncti-
uniloru ca unu torrinte, carei-a, pre
unu timpu i-se pota pune stavila, dar
in fapte trebue se i-se de drumulu, de nu
vremu, ca essundandu, se faca daune
stavilitoriloru. Cestiunea este: d'a-i pre-
gati bine albi'a, ca se pota decurge fără
a periclită tierri'n'a.

Candu se cladesce vre una calle fer-
rate, mai nainte de tote se ieia in con-
sideratiune momentulu commerciale, nu-
mai acestu-a dà directiunea, alte mo-
mente precum este si celu strategicu
este secundariu. Cällile ferrate alle Ro-
maniei sunt aproape cladite si pentru
potentiarea vitabilitati loru nu lipsesce
decătu junctiunea loru cu retieu'a cälliloru
ferrate unguresci. Commerciulu cere
imperiosu junctiunea la Rusiava acestu-a
este punctulu principale de impreunare
tote celor latte, pentru Romaniei sunt se-
cundarie. Asemene si interesele vitale
allu societati cällii ferr. de statu austriace
inca este totu junctiunea la Or-
siov'a, parte pentru că au luatu in
regia sa exploatarea cälliloru ferrate ro-
mane, parte pentru că pre acesta calle
spera ca a poté pune man'a pre chiauea
intregu commerciului Romaniei. Afara
de aceste doue cause finanziari cari
se insarcinara pentru realizarea impru-
mutului ung. inca sunt interessati la
acesta junctiune pentru că estu-modu
d'insii credu a pota scote cametele dupa
capitalele loru alocate in cällile ferate
romane. — Cătu pentru celor latte juncti-
uni, d. e. Sabiu-Pitesci, Brassieu-Plo-
iesci, etc. Romania nu este atât'u de in-
teressata precătu este Ungari'a precum
am mai dissu si alta data, pentru că
fara junctiune, cele doue linie Transil-
vane sunt pentru totudeauna ruinate.
D'aici starinti'a guvernuluiung. d'a-si
assecură aceste doue junctiuni mai in-
ainte d'a concede cladirea liniei de juncti-
uni, pre la Orsiov'a.

Guvernul si Camer'a Romaniei se
nu perdia d'in vedere, că gressielele facute
la concessiunea si cladirea cälliloru
ferrate, in celor mai multe casuri,
sunt irreparabile, prin urmare spre a
nu mai incercă pagube, ca si cu Strous-
berg, mai bine se amane inca pre unu
annu doi deslegarea cestiunii, decătu se
faca unu lucru pripitul, luandu iusarc-

Pretul de Prenumerat: Pre trei lune 3 fl. v. a.
Pre siese lune 5 " " "
Pre anu intregu 10 " " "

Pentru Romani'a: Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
Pre 6 lune 16 " = 16 " "
Pre 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Insertioni: 10 cr. de linia, si 30 cr. taxa timbra
pentru fiecare publicatie separata. In locul deschis 20 cr. de linia.
Unu exemplar costă 10 cr.

D'in Transilvani'a.

La adres'a dlui ministru de justitia Dr.
Teodoru Pauleru.

Legislatiunea prin art. de lege XVI
d'in an. 1870. au statutoru, ca tabl'a
regesca d'in M.-Osorhei si alba unu
presiedinte, 3 presiedinti de senatu, 20
judi ordinari si 4 judi suplanti. Postulu
ministru Baltazaru Horvatu avendu in
vedere referintele de nationalitate d'in
Transilvani'a, la denumirea presiedintilor
de senatu si a judiloru au luatu in
consideratiune si poporatiunea romana
care numera unu millionu si diumatate
de sufflete si dintre fii acestei-a au nu-
mitu unu presiedinte de senatu in per-
son'a lui Demetriu Mog'a si 5 judi ordi-
nari in personele loru: Petru Pis-
posiu, Ioanu Cergedi, Georgiu Bardosi,
Servianu Popoviciu si Antoniu Stoic'a. —
Acestu numeru de judi, de si nu a po-
tutu multiam pre natiunea romana,
care are unu numeru considerabile de
juristi bravi si practici, dar celu pucinu
i-a molecomit, incătu-va acceptarile si
in sperantia că guvernulua va recunoscere
cu tempulu, că dorintele ei sunt juste si
ecuibile, nu a datu espressiune mai
eclatanta nemultamirei selle. Dorere
inse că natiunea romana d'in Transil-
vani'a nu pota fi in placut'a pusetiune
de a constată cumea ce au dorit de la
venitoriu i-s'ar si implinitu, ci d'in con-
tra trebue se se planga, că si ceea ce
castigasse mai inainte cu căti-va anni, e
in pericol si dreptul castigatu i este
amenintiatu.

Sunt acum 8 lune decandu au re-
pausatu eminentulu jurisconsultu si
barbatulu neobositu Demetriu Mog'a
presiedinte de senatu la tabl'a reg. Nu
preste multu tempu au scadiutu micul
numeru allu judiloru tabulari romani
prin mortea lui Georgiu Bardosi. Dupa
perderea simbila a acestor barbati, toti
cari se interessă de justiția nostra
Transilvana, si in specialu, toti cari au in
vedere drepturile castigate si justele pre-
teusuni alle natiunei romane, si-a pusu
intrebarea, că ore candu si prin cine voru
fi inlocuiti judii romani defuncti? Omenii
sau ocupatul numai de persone, fiindu-

convinsicii successorii judilor repausati numai d'intre fii nationalitatii romane potu fi denumiti. Dorere inse ca de la barbatii conducatori din presentu si de la sistemulu inauguru nu potem accepta considerarea drepturilor castigate, considerarea drepturilor naturei si a ecuitatii. *Precum suntem informati d'in funte siguru B. Carolu Aporu presedintele tableei reg. ignorandu cu totul ca successorele unui presedinte romanu de senatu dupa etern'a dreptate numai romanu pote fi, au candidatu cu tota poterea pre unu barbatu de alta nationalitate in loculu demnului D. Mog'a si precum se affirma si postulu devenitul vacantu prin mortea lui G. Bardos si va conferi unui ueromanu.*

Recunoscemu ca de la B. Aporu, care prin tote faptele sale arreta ca nu e amicu natiunei romane, nu am potutu accepta altu ceva si pentru aceea facandu-lu atentu pre d-lu ministrul la acesta impregiurare, i-lu rogam ca se nu se lasse a fi sedusu prin antagonistii natiunei romane si avendu in vedere ca poporul romanu are unu numaru frumosu de barbati versati in scientiele juridice, avendu in vedere ca prin dispusetiunea ecuasibila a fostului ministrul Baltasaru Horvatu poporul romanu Transilvanu si-a castigatu dreptulu de a fi representant la tabl'a reg. din M.-Osiorheiu prin unu presedinte de senatu si prin (cellu pucinu) 5 judi ordinari; avendu in fine in vedere ca romani totu acelle drepturi si datorintie le are in statu ca si cecialalti fi ai patriei si pentru differintia de limba si convingeri politice nimene nu pote fi eschisul d'in servitulu statului — considerandu tote aceste binevoiesca d-lu ministrul a delaturu propunerile presedintelui B. Apor si posturile ocupate mai inainte de barbati romani, a le conferi altoru romani, pre cari i va affla mai meritati si mai calificati.

Unu advocatu.

Agitatiuni nationali.

Sub acestu titlu inregistrata diariulu „Hon“ in nr. 120. din 27 l. c. unele esponentatiuni grossolane contr'a natiunilor nemajare din patria.

„Politica sioavitoria si lipsita de directiune a guvernului magiaru — dice numitul diariu — care se teme si de aperarea propria, avu acelui efectu, catu adi suntemu necessitatii a da unu registru sub titlulu de mai susu, in care vomu enumeram tote demonstratiunile si enunciatiunile contr'a guvernului ungurescu.“

„La acesta nu atatu prin publicatiunile dfariului „Reforma“ despre lucrurile d'in Croati a suntemu indemnati ci pentru ca astfelu de faime ni sosescu in numeru mare.“

„Zastava“ din 22 Maiu adduce unu articulu fulgeratoriu de la Mileticiu in contra dispusetiunei guvernului pentru convocarea congresului serbescu; si daca allegerea metropolitului nu va reesa dupa aspiratiunile partitei omladinistilor ellu dechiera inainte de illegala allegerea. Dar articululu acestu si numai opinotoriu si nu provoca directe la ura contra guvernului, si in contra a totu ce e magiaru.“

„Despre agitatiunile Sassiilor d'in Transilvania scriisseram destulul ca se potem cunoaste, ce amici ai statului ungurescu posedem intr'insii. etc.

„Cumca neca panslavismulu d'in Ungaria superiora nu e numai chimera se va vedea cu tempulu.“ etc.

„Si acumu urmedia Romanii. In Cuventarea candidatului de deputatu allu cercului Radn'a Popoviciu Dessanu se affla si urmatoriele passagie; „Se sciti ca ceea ce este reu pentru Unguri este bine pentru noi, era eu pururea am tinsu ca se fiu spre striatiunea Magiarilor, ca-ci acesta conduce la bunastare Romanilor“. — Aceste le consideram de aiurature cari inse merita pedepsa. Si ca se nu cugete nimene, ca numai unu omu patimesce de astfelu de morbu inregistramu cu acesta occasione doue publicari din „Gazet'a Trans“. nr. 35.

Junimea rom. d'in Blasiu serba cu mare entusiasmu anniversaria de 3/15 Maiu

1848, care totodata e si dnu'a onomastica a lui Cipariu, parintele literaturei romane.

Junimea inca in preser'a dillei illuminata piatra, urbea si mai cu sama palatiul metropolitanu. Frontispiciul piatiei era ornat cu trei transparente cu tricolorul romane. Cea dintai avu inscriptiunea: „105. Daci'a ferice“ allu doilea: „3/15 Maiu 1848. vietia in libertate“, allu treilea. „Morim mai bine in lupta cu gloria deplina decat se simu sclavi era-si in vechiul nostru pamant.“ Urmera discursuri, alta d' salutatimi la Cipariu, cantecu jocuri nationali si alte petreceri.

„Elevii seminariului teologiei inca serbara acesta diua — serie „G. T.“ Edificiul seminariului fu illuminat splendidu, era pre una ferestra a salei museului fu asiediatu unu transparentu cu inscriptiunea urmatoria: „Morim mai bine in lupta“ etc. si „dormiti in pace.“ In mediuloculu transparentului fu zugravitu' angerul libertatii Siimeonu Barnutiu, apoi si aici urmara discursuri, jocuri cantecu nationali, tote fusesse ornate cu plamura tricolori romanesco.“

Daca meditam asupra acestoru-e, intru adeveru venim in tentatiune d'a erede, ca dora noi suntemu aceia, cari cladim turnul Babiloniei sub parintesca ingigire a indulgentissimului guvern magiaru.

Asi liberalii jupani de la prealiberalulu „Hon“ — dar ore candu magiarii serbedia anniverari'a libertatii loru. — candu facu felu de felu de demonstratiuni venitul-i au in minte Romanilor ca se-i batjocuresca? sau ca se-i denuncie guvernului? sau se-i inferre de nebuni pre deputatii mag. cari striga „Eljen!“ da cate ori se pronuncia in camera numele lui Cossiutu? — Noi ne marginim a recomandam aiuratorilor de la „Hon“ ca se roge pre Ddieu se li dee minte sanetosa si preste totu spiritul de tollerantia ce se pare a lipsi cu totul.

Camer'a deputatilor Ungariei.

Siedint'a de la 20. Maiu 1874.

Presedinte: B. Perczel.

Notari: Szeniczey, Beothy, C. Huszár.

— Din partea guvernului: Bittó, Ghyczy, Szapáry, Pauker, Trefort, Bartal, Pejaceviciu.

Presedintele presenta trei petitiuni. — B. Solymossy presenta petitiunea reuniunie invetigatorilor din Bai'a-Mare.

Traschenfels intréba pre ministrul finane. adeverata-e faim'a, ca cu ocazia unea negocitiunilor cu consortiul creditatorilor pentru nouu imprumutu, guvernul i-facu promisiunea, — ca i-va concessiune junctiunea de la Orasito va fara privire la junctiunile Romaniei? — I. Kiss, intréba pre ministr. just. „are cunoascinta ca judele cercualu din M-Senk adduce decisiuni in limb'a germana; si are cungatu ministrul de a pedepsi acesta illegalitate.“ — Szapary min. de interne pesenta proiectul de lege pentru modificarea art. de lege V. din 1848 d'in Ungaria si art. II. din 1848 din Transilvania.

Dandu-se a trei-a cetire proiectul de lege pentru nouu imprumutu, se primeste definitivu.

Siedint'a prossima in 28 Maiu. — Siedint'a se redica la 12½ ore d. m.

Siedint'a din 28 Maiu. 1874.

Presedinte: B. Perczel.

Notarii: Beothi si Szeniczey. Din partea guvernului min.: Bittó, Ghyczy, Pauker, Trefort, Bartal.

Se autentica protocolulu sedintei prec. Presed. presenta mai multe petitiuni pentru infintarea bancii nat. ung. — pentru concess. calii ferrate Chichind'a-Panciova, — pentru largirea autonomiei municipiului (Torda, Doboci) etc. cari tote se transpun la comis. de petitiuni.

Szeniczey prezenta petitiunea comunelor: Vlaicovatu, Dolova, St.-Mihaiu, Petravoseli si Moldova-Vechia, pentru incorporarea loru in nouu cotta allu Cuvintului.

M. Tormassy interpelledia pre ministrul de comunicatiune pentru vam'a

ce se platesee pre podulu d'entre Lipova si Radna (comit. Aradu si Timis) si de este ministrul applecatu a pune capetu acestei usurpatiuni de dreptu contraria legilor tierrei.

Se va comunicá in scrisu cu ministrul. Se trece la ordinea dillei si se incepe desbaterea a supr'a proiectului de lege pen, tri regulamentul advocatului.

Titlulu se primește fără observatiune. La punctulu antaiu Deak face modificațiunea prin care §. 1. si 2. se contoposca se respinge precum si a lui A. Lazaru facuta relativu la cunificatiunea advocatilor. §. 2. se primește fără discussiune cu respingerea modificarei lui Deak. — Pacolay cu privire la cuventul „cetalianu“ roga pre min. de just. se prezente catu mai currendu una proiectu de lege pentru impamentenirea strainilor, ca se se scia cine e cetalianu, si cine nu? — Pauler promite, ca in scurtu se va prezenta proiectul de lege despre naturalizatiune.

§. 3. Se primește neschimbato, asemenea si §. 4. se accepta fără discussiune. — La §. 5. se escă discussiune lunga. — Hoffmann vorbesce in contra differentiei ce legea face intre judi si advocati cerendu advocatilor mai multa cunificatiune decat judecatorilor, — pracs'a de 3 anni o approba si primește §-lu. — Solymossy si Lazar sustien pracs'a de 2 anni fără doctorat.

Petr Nemesiu, crede ca dispozitiunea §-lui 5. carea prescrie ca dupa promisiune (doctoratul) se se arorte prassa de unu annu, este grea sarcina pentru candidatul de advocat, cari d. e. traindu in provincia ar trebui se alerga in capitala in doue randuri: una data, spre a face doctoratul (ba pentru fia-sce care essame riguros) era alta data pentru censur'a de advocat, deci face propunerea, ca resp. alinea a §-lui se se lasse a fara.

A. Lazar sustiene emendamentul lui Solymossy mai facandu insu-si la ultim'a alinea a §. 5. in loculu celor doue sfrs primarie a se pune: „admitterea la essame se poate refusa daca vre un'a d'in cerintele prevedute nu este adeverita.“

Presedintele suspinde siedint'a pre 5 minute.

Redeschidiendu-se siedint'a se continua desbaterea.

I. Schwarz se mira, cum Hoffmann vorbesce asta-di pentru despartirea sci miilor de statu de catra celle juridice, era in comisiunea de instructiune neci cu unu cuventu nu a amintit-o. Este lucru miraculosu candu unu profesor de la universitate si esprime temere, ca rigorosele voru perde multu din valoarea loru. Mai departe inseamna ca lupt'a contra doctoratului si-are originea sa la teneri, mai cu sama la boerinasii aristocrati, cari castiga scientiele intru unu modu ridiculu, si subminaze valoarea loru in viet'a sociala. Oratorul observa, ca parlamentul n'are aceea chiamare, ca se se lingusiesca opinionei publice a masselor, ci din contra opinionea acesta se capete una directiune si una dirigere sanetosa de catra parlamentu.

Referintele P. Matuska inseamna, ca obligamentele doctoratului va fi unu mediulocu, prin care se va ardeca cunificatiunea advocatilor. — Lui Solymossy inseamna, ca nu poto fi vorba de monopoliu, candu tientesce la ardecarea gradului scientificu, cari fia-caru'a e deschis.

C. Tisza inseamna, ca argumentele adusse de Hoffmann lu-au desgustat, si vota contra obligamentului doctoralu. Nu primește obligamentul, ca-ci nu voiesce, ca advocatul se aiba unu terrenu mai latu in scientie, decat judecatorii.

I. Pacolay primește neconditionatul §. 5. dupa-cee advocatii cari voru jocu unu rolu insemnat in viet'a publica, trebuie se-si castige cunoascinta cum se pot de naite.

C. Csemegy observa, ca chiamarea legislatiunei e, a cunoaste catu mai bine necessitatea de aduce cutare-va lege; ca regulamentul advocatului e o necessitate nedisputativa, e cunoscutu de toti. — Aceia cari etinescu la neacceptarea doctoratului, si la sustinerea prassei de 2 anni, voiesc ca tote se remana ca pana acum. — Acelloru a cari accentuara saraci', li-responde cumca

nu poto recumenda altu mediulocu si bunu contr'a sarciei decatuna una scisa profunda, care neci eandu cauza a daune, ca nesciint'a.

I. Olah observa ca tocmai asi se te primi obligamentul doctoralu, ca pred de trei. anni. Oratorul prezenta una modificatiune, ca in loculu prassei d' „trei an se se puna prassa de „doi anni.“

De oratori s'au insinuatu mai multi indu in se tempulu inaintatupres. inchiedint'a cu pucine minute inainte 2 d. m. — Siedint'a prossima Vineri.

Veneratului Cleru si poporu Eparchiei Oradei-mari.

Daru vone si pace de la Domnedieu Tatanostru, si Domnulu Isus Christosu, era de Noi archierescu Binecuvantare!

„Si ve rogu pre voi Fratilor pentru dragostea Duchului, ca impreuna cu mine ve nevoti intru rogatiuni pentru ministrul Domnedieu... ca so fia Sfajb'a in nouu Jerusalimu bine primita Santilor (Rom. XV, 30, 31.)

— Fine —

In venitor'a mea activitate voiu tie-tare la principiale Mele de pana acum. Ve le cunoștei acelle in mare parte. Eta unde Vi le instru aici pre scurtu; pentru ca si cunosc turm'a; asi e bine, ca si acea se cunoște pre Pastoriul meu.

Principiul principalu allu Mieu, trebue se diciu, cunica aspiratiunilor nesciintelor Mele, e consolidarea si latirea S. Uniri; pentru ca acesta e calea si fericirii noastre vecinica si temporale. Pentru aceea roga-te pre Voi Fratilor! pre numele Domnului nostru Is. Cristosu, acea si un'a marturisiti toti, si se nu fia intre Voi de spartire. In Rom'a trebue se veneram legiu stralucirei; de acolo ni-a venit totul ina si tota darulu. Nu au credint'a adeverata acela, cari nu sunt in legatara cu S. Sfantu Apostolicu de la Rom'a. Biserica crește credintiosa fio-ti este incredințata, a scrisu S. Athanasius Patriarchul Romei Liberiu. Deci Vi dici si eu cu S. Cyrilu Patriarchul Alessandriei: Ca trebuie ne alipim de Capulu nostru Pontificul romanu, si de scaunul Apostolicu. Se ne alipim si prin neci o potere se lasam a ne rumpe de acesta mama dulce carea in dillele necasurilor nostre seculare ne-a cuprinse cu bracie deschise, luandu-ne sub scutul ei atunci, candu gemau mai greu strabu nostri, si candu eram parasi de toti. Rom'a si-a crescutu si tramis Apostoli luminiatori; de a ollo au venit acei Luceferi, cari ni au redicatu ochii mintii nostre, — si ne-au condus la loculu descendintelor nostre, la undele Tiberiului, si cu rou'a de sub ceriula Urbei eterne s'au datu seminti'la renascundelor virtuti strabune in poporul nostru agonisitoru. Unirii si midilochelor prin aceea subministrate avem de a multumi tota cultur'a si educarea nostra romane, — fara de carea asta-di dora neci nu am mai existat si numele si cunoscintia de acum.

Dupa unire fulcrulu celu mai potintele allu gintii nostre a fostu si va fi totdeauna Cas'a Domnitoria a Imp. si Regelui nostru Apostolicu. S. Unire la noi, si prin aceea reinviare, renascerea poporului nostru, se dateaza de la unu Descendinte allu acestei Dinastie; si de atunci toti Regentii Austro-Ungariei ne-zeu acumulat cu cu daruri si indarari parintiesci. In specie pre Maiestatea S'a acum gloriosu Domnitorul Nostru se vede ca la destinatul Domnedieu noue, ca ore-candu pre Solomonu, ca se radice Biserica nostra. Deci dar si-guri amu trebui se ne tienemus damnabili, daca nu am si in tote tempurile cu inconcusa fidelitate, supunere gratitudine si amare catra Imperatul si Regelui nostru Apostolicu, Patronul si Protectorul munificentissimu allu Besericei nostre.

Nu mai pucinu voiesc se fiu si pre venitoriu dimprouna cu Voi cu recerut'a supunere, ascultare si sincera aderintia si catra In. Regimul allu Tierrei, carele in numele si cu poterea Maiestatii Salle conduce destinele Patrioii nostre. — Acesta o cere de la noi nu numai spiritul, — ci si

apriatele prescrieri alle relegiunii noastre. Da-ti toturorou celle ce sunt cu datoria ... cellui cu frică frica; cellui cu onoare onore; — supunendu-ve cu frica stapaniloru nu numai celoru blandi si buni, ci si celoru nesilnici; pentru că nu este stapanire numai de la Domnedieu, si stapaniele, cari sunt, de la Domnedieu sunt; care se impotrivesc stapanirii, posuncel lui Domnedieu se impotrivesc. Prin mine domnescu imperatii si cei poternici seriu dreptatea. S. Pavelu dogenesce pre Titu, se aduca amint Crestiniloru se se supuna, se asculta; era pre Timotheu lu indemna, se face rogatiuni pentru Imperatulu, si pentru toti, ca il sunt in directorie, ca se petrecemu vietia lina si cu odihna.

Datorimura dara in conscientia supunere; si ascultare Regimului pusu in fruntea Tiere e noastre; — dar si esperintia luata in specie din istoria trecutului nostru, ni arreta pana la evidintia, că numai acei Episcopi au potutu esefptui ceva positivu si durabilu in favorea Besericiei si poporului seu, cari au fostu in stare sa-si castigă si sustine crederea si favorul Regimului, ce numai prin loialitate si aderintia sincera se poate dobandi.

Alteum Voi Fratilor! sciti bine din activitatea mea publica de pana acum, că ce tienu eu in specie despre guvernu actualie allu Tierei; si acum candu vedu că Patria nostra e spussa la cutreirari potomari, cu intenția devotamentu voiu se springescu cu tota ardorea animei melle pre Guvernului Maiestatii Sale; pentru că sum persvazu, că o stramutare in acelula ai produce multa irritare si sguduire in tierra, carea si alteum prin destulle plage se affla greu cercetata. Safferindu tieri'a, vomu sufferi si noi cu poporului nostru, si numai Domnedieu potu prevede, că catu de funeste potu se devina consecintele unor strafomari mai mari in guvernarea Tierei, prin carea noi la tota intemperarea nemicu nu potem udobandi.

Voi se romanu si mai de parte patriotu bunu si adeveratu, care si-iubescu cu ardore Patria sa; imprimescu cu conscientiositate datorientiele selle cetatienei, supunendu-se legilor sustatoru, si ingrijindu despre accurația observare a aceloru-a; si carele atât pro sine, cătu si pre ai sei voiesco a-i preservă de ori si ce illusuni si aspiratiuni peccatoze, apte de a face confusiuni, si de a submină Patria nostra commună, assemene scumpa si santa toturorou. Voiescu se imbracisiez si mai departe cu amore nefaciarnica pro toti conlocutorii Tierei, fara neci o decebire, că datoriu sum se iubescu! pro deapropole micu ca pre mine insu-mi. trebue se iubim si pre contrarii nostri si se facem bine collorou ce ne urescu pre noi. Trebuie se ne iubim uali pre altii, că toti suntemu fiii lui Domnedieu. Au nu pre unu acelui-si Parinte lu-avem toti? Au nu unulu Domnedieu ne-a facutu pre voi? Ce e mai frumosu, decât a locui fratii impreuna? Si aceste sentimenti alle melle me voi nevoi a le constata totdeun'a si in fapte.

Dar chiar si interesulu nostru bine-precepuitu asiā care, ca se avemua pace si iubire cu toti; ca nu numai se nu simu impedeasati, si se simu ajutati in desvolta-rea noastră: si pre acesta punu deosebitu pondu; de unde dorescu si Ve svatuescu in Domnul si pre Voi Fratilor! — ca mai painte so sia iubire intre voi insive. Intru aceia Ve veti cunoște, că suntem invetiacei moi, daca veti ave amoro intru Voi. Apoi eu assemene iubire fi-ti si catra cei do alta lege, o i altu sang: ca si voi se fi-ti iubiti de ei. Voiescu ca in coantegerea vostra cu strainii se observati cea mai deobligatoria provenire, affabilitate si umanitate, ca asiā si voi se fi-ti asemenea intemperanti, prin ce va cresc reputatiunea si inriurintia vostra, si veti acviră multi amici si partitorii Basericei si poporului Vostru; veti sili se Ve iubescu si respectez si aceia, cari potu nu Vi-au fostu addicti.

Deosebitu me voi interessa de educatiunea si cultură poporului nostru in acesta privintia tare neglessu inca; si acesta Vi commandu cu totu deadinsulu si Voue Fratiloru meu! si precum eu me voi nesu a face tote celle potintiose in acesta directiune; asiā in deosebita consideratiune archi-

eresca voiu impartasi pre aceia din Voi, cari voru ostene mai multu in acesta privintia. Aveti griga, se nu pera poporul nostru, pentru că nu a avutu iuvenitatura, că greu ne va acusa inaintea lui Domnedieu. Ve mai rugu se fi-ti adeverati pastori ai turmelor Vostre; se Ve paneti suffletele Vostre pentru aceia, cari sunt incredintiati grigei Vostre. Voi cunosceti starea precaria a poporului nostru in tote directiunile, — desceptati-lu dar conduceți-lu, indreptati-lu si ajutati-lu in nevoiele sale; că afara de voi, mai că nu are rediemu si sprigintire in altii. Nu-lu lassati se caute refugiu la impiatori. Cine nu porta grige de ai sei — — — de creditintia s'a lapedatu si mai reu est decatul cellu necredintiosu!

Cautati a fira in buna armonia si cointellegere cu Intelligintia poporului nostru; nevoiti-Ve a o castigă si pentru propugnarea si aperarea intereselor nostre besericesci, spre ce să Eu cu incredere si amore o rugu. Noi preotimea amu fostu si inca suntem sorgintele Intelligintiei, si pentru aceea cu dreptu cuventu ceremu si ne rogăm, că daca scade apa in isvoru, riurile esite de acolo se ajute a udă semenaturele nostre commune, ca să nu se usce, ci se addu fructe poporului nostru.

Eu preste totu cu incredere ceru succursulu intelligintiei noastre. Odineora noi Episcopii si preotimea amu fostu mentorii poporului nostru si singurii aoperatori ai Besericiei noastre: — asta-di o chiamă mu in consorciu nostru, că si poterea Besericiei se radiem in mare parte pre densa si o rugu se nu ni denega sprigintirea sa; assecurandu si Noi despre cele mai vie sentimenti de amoro si propensiunea Nostra Archiresca.

Eu sperezu, că in scurtu tempu voiu se potu esi la vedere Vostra, ca se mi cunoște mai deaprope turm'a si pre Cooperarii mei intru pastorire. Pana atunci rogati-ve lui Domnedieu Fratiloru si Filiiloru preamtă! ca se odihnesca preste mine Duchulu lui Domnedieu, Duchulu intelleptiunii si allu intellegerii. Duchulu svatului si allu poterii. Duchulu cunoscintiei si allu bunei creditintie, — Duchulu temerei de Domnedieu se me impla pre mine, că nu dupa marire se judecu, neci dupa graiu se mustru; se fia incinsu midiloculu mieu cu dreptate, si cu adeveru se fia invelite costele melle. Spriginti Me cu rogiunile si amoro Vostra, cu cuvantul si cu fapt'a, si cu increderea Vostra. Se lucrămu cu poteri unite in interesulu Besericiei allu poporului si allu Patriei noastre; se ne ferim de aceia, cari vreau a face imparechiari intre noi, căci de nu va fi unire intre noi, si de se va desparti imperati'a intru sine, nu sta imperati'a aceea; si de se va desparti cas'a intru sine, nu potu sta cas'a aceea.

Fi-ti fara de prichana si intregi fii lui Domnedieu curati. Asiā se lumineze lumina Vostra inaintea omeniloru, ca vedindu faptele Vostre, se premareșca pre Tatalu nostru Cellu din ceriuri. Se fi-ti si mie spre lauda in diu'a lui Cristosu, cu nu indosertu se alergu si nu indesertu se me

ostenescu. Era Tu Domnedieulu cellu mare si vecinie, Domne Savote! cellu-a ec si sedi pre Cheruvini. Tu care singuru esti Domnedieu a tota imperati'a lumii, — care ai facutu ceriul si pamentul, deschide ochii Tei, pleca urechi'a Ta, si asculta rogiunile mea; canta din Ceriulu cellu santu allu Teu spre noi si vedi, mangaia, cercetaza si intaresco vini'a acesta, pre care a zidit-o depreta Ta; mantuiece pre Cierulu si poporulu mieu, care este mestibrea Ta. Pace lamiu Talle daruesco, Patriei, B sericoloru noastre, Preotiloru, bine-credintiosului Imperatului si Regelui nostru, Francisu Josifu I. ostasiloru, si totu poporului Teu. Reversa-ti darurile Talle si binecuvantarea Ta cerasca preste noi toti fii Tei, incenagiura-ne cu sanctii Tei angeli, portandu-ne totdeuna pre căile bune si placute Tie, ca pururea se simu spre laud'a si marirea Ta si a Fiiului Teu Domnului nostru Isusu Cristosu Aminu!

Datu in Oradea-mare in 24 Januariu 1874.

Altu Vostru
amatoriu Parinte in Cristosu;
Episcopu Ioanu m. pr.

De pre Valea Muresului, in 20 Maiu.

Domnule Red. In Nr. 24 si 25. „Gaz. Transilv.“ din an. cur. a esită sub dată Pest'a in diu'a Bunei-Vestiri a. c. unu articlu in care respectivulu Domnul areta interesare pentru inaintarea si inmultirea fundatiunei fericitului Metropolit de Alb'a-Iuli'a Alessandru St. Siulutin, provocandu in acelui-a, că notarii conferentiei, conchiamate de Pr. SSA Parintele Metropolit Dr. Ioanu Vancea pre 1. si 2. Septembre, a tr. la Blasius, se publice seau protocolulu acellei conferintie per extensum, seau se chiarifice si se detalizeze espositiunea Domn'ilor data totu in colonela pretiuitsei „Gazete“, cumca adeca starea fondului sjulutianu a fostu cu

1. Augustu, 1873. summ'a 170,277 fl 5 cr.

Pre candu avemu numai se laudam interessarea numitului D. correspondinte totu deodata trebuie se esprimenu mirarea nostra, cum vine DSA de a cere atari desluciri detaiate de la domni notari, carii, dupa datina in tote conferintele si asiā si in ast'a, au fostu a bunasema numiti numai ad hoc, prin urmare, activitatea loru ca atari, cu inchirarea siedintiei si verificarea protocollului s'a si finit.

Noua inca ni place publicitatea si anume in deosebi publicarea atingatoria de fondurile noastre naționale si pentru ast'a amu si dorit si noi, ca se se publice protocolulu desu-amentitei conferintie; daca notarii nu au facutu ast'a, va ave caus'a intru aceea, cumca conferintia n'a decis'o. Dupa parerea noastră ei n'a fostu in dreptu a face ce-va, contr'a decisiunei acellei-a, care i-a-alescu.

Avemus totu dreptulu a da credintu notariloru, cumca summ'a capitalului fundatiunalu, este cellu dissu, fiindu de o parte, daca serieau dinsii ar' fi publicat ce-va ne-fidelu, atunci a buna sema cei in dreptu, carii n'au pregetat a luă parte la conferintia i-ar' fi trasu la respundere, era de alta parte, capitalul fundatiunei, dupa relatiunile Dui can. metr. Vlass'a publicate din partea Veneratului consistoriu metrop. de dta 3 Juliu, 1873. Nr. 1913 intr'unu circulariu adresat cätرا clerus, a fostu in 31 Dec. 1862 summ'a 165,000 fl 14%, cr. pentru ce ore in 8 luni se nu si potu crește fondul cu 5000 fl?

Considerandu inse, cumca atătu numitulu D. correspondinte, cătu si d'in alta parte, s'a espressu dorintia de a sci despre tota starea fundatiunei Siulutiane, despre bani, avere si processe, date detaite, cari dupa parerea noastră nimene este mai competente a le da publicului, decatul D. Iunium Inspectoru si fisculu clerului, Dr. Jacobu Brendusianu, ne rogăm de Dui că in interesulu causei se no deee deslucirile acestei cu atătu mai vertosu, cu cătu se audi, cumca chiaru unii membri ai familiei, cari ar' ave cellu mai mare interesu pentru inaintarea fondului, precum se scriesse si prin diarie, intentea processu contra acelui-a.

Mai multi.

Supurulu-inferioru, diu'a inaltarii Dom-nului, 9/21. Maiu, 1874.

Pretiuitulu diurnalul „Federatiunea“ in nr. 34—837. porerge publicului cetitoriu a address'a „unoru intelleghinti mireni“ din ciotulu Satumare, cätرا Eppi dieceseloru de Oradea-mare si Gherla. Datu-mi, rugu-ve, pucinu spatiu in colonele acestui diurnalul, spre a face ore cari preamodeste observatiuni, referitorie mai vertosu la prefacerea d'in fruntea adressei — cu titlulu: „Schemole stolari“ — d'in care este motivatul naintea publicului, faptulu adunarii acellei adresse. Sperandu, că nu voi intimpina repulsa, continuindu bineventandu pre acei onorabili „unii intelleghinti mireni“ cu:

„Tres mihi cognati, mihi vos tres estis amici, — Tres Iani: vester sum quoque Ianus ego!“

Dorintia desfasurata in adresa, nu numai nu confunde pre venerab. corpul preutiescu attinsu in prefacerea, din care este portinta aceea adresa; ci, decum-va acea preutime, nu v'aru fi preventu DDloru! cu

esprimerea invapaiatului si d'in deplinu motivatului seu doru la locul competitie — dupa sinode: nesmintitu vi-aru gratulă pentru consentientul datu la acestui piu desideriu. Deorece inse, cu addressa-ve pentru sinode, nimion nou nu ni dati; ba, — se poate că — decum-va nu s'aru fi electrisatu animele prin inconvenientul cu batjocuritoria „schema stolaria“ inscenat, inca neci aminte vi-aru fi venit a ve adressa cerendu sinode: concedeti DDloru! adeverulu, că, la sinode a aspirat preutimea multu mai nafante, si acesta aspiratiune a descoperit, a motivat-o si in publicu cu anni mai na-nate; prin urmare, DV. candu esprimeti dorintia, de a fi convocati in sinode, nu poteti dice, că ati facutu alta ce, decatul:

„Carpimus extremas voces et verba priorum: „Prisorum, qui nunc scribimus, Echo sumus.“

si dreptaceea, neci poteti pretinde, că ati cunoșcutu situatiunea mai bine, decatul preutimea, ca o timbrati cu „necunosceră situatiunii.“ Dorintia dupa sinode este a commune DDloru!

Cautam a tolera cu intellēpta precautiune vitregimea evului, in care traimus; că este — nesilnicu!

Puntulu de mancare allu addressei, i.e. confunde, pentru că multu ne micsiorezia. Intruducerea nu vorbesce de persone singulare ci, despre unu intregu si inca respectabilu corpul preutiescu, insinuandu-lu de neprinciperea situatiunii, in care l'a impinsu procedură cea cu retiparită „schema stolaria.“ DV. vi luati libertatea de a motivat faptulu addressarii cätرا Preasantii Archierei cu „n e pricepere pre utime“ (?); că éeca eo dictei in prefatiune: „Vedindu unii d'in intelleghintia mirēa, că preutimea nu si-eu noște situatiunea actuală, affara cu calle, a face si a tramite la ambii Prelati urmatoria addressa.“ Apoi prin facerea si trimiterea addressei, cugetati Dloru! că ati succursu preutimei cu indegetarea callei de urmarit intraceste constellatiuni? — — Bine, nu tragem la indoiala bunole intentiuni, ce le veti fi avandu intru adornarea addressei; motivul inse, d'in care ati pornit, involve miseriile intellectuale a intregei proutimi attinse in acelui preludi si, dreptaceea asiu doru se lu-re-pingu in numele acelui-a-si ven. corpul preutiescu — ca neintemeiatu, nefindu inse eu autorisatu in numele acelui corp; sub impressiunea confusiunii adancu semtite d'in cetera acelui passagiu: iertati a-lu declară in numele meu propriu de nebasatu pro a deveru.

Sum convinsu, că DV. nu asiā cunoștei poterea intellectuale a aceliei-a-si preutimi, precum o classificati in memoratulu preludi naintea publicului; ba chiaru, unde si candu vi-s'aru cere opinioane, ati marturisti cu mandria, că: acea proutime, si printre multifariile lupte, nezasuri, asupriri, pedece si neajunsuri a progressat si este descepta, eulistică, capace de a emulă cu ori-si care de ale altoru confesiuni si, de a suscepe lupta (Fla-ti gur'a de aur! Red.) pe terrenulu culturei intellectuale, dupa cerintele temporii; altintre cum ati fi potutu intiessei addressei DV, voluntaria informatiunea cu aceste cuvinte: „preutimea nostra, — care pana in tempurile mai recenti, se bucură la poporul nostru de incredere si de iubire, potrivit de nemarginita, — si totodata si do auctoritate respectabile“ Cum? — diu — ati fi potutu marturisti acestu addeveru despre preutimea, pre care o attingei, decum-va insi-ve nu ati fi attinsi a recunoscere totu-data, că: iubirea, incredere altoru-a nu este acastigabile prin miserabilitate intellectuale; ci chiaru d'in contra: prin viua pricepere, intelleghere, cunoștere a situatiunii in ori si cari imprejurari si directiuni.

Si, datorace din asta recta deducere provine nedisputabilu cultură intellectuale a preutimesi attinse; numai acea veti concede DDloru, că acestei preutimi nu i-pote lipsi neci cunoșceră unei atare situatiuni, ce se vîresce cu forța in condițiunea vitatelor sale interese — fără voi'si vin'sa. Intellegh aici situatiunea coactata cu famosă *

schemă stolarie, de ora ce si DV. de aici viati luat ansa a atributului preutimiei „ne-cunoscere de situatiunea sa actuală“, foră ca prin dată de DV. cunoaștere a situatiunii“ — cu facerea si trimiterea adressei — să fiți subministrat mai chiară cunoaștere, sau mai lîmpede orientare, decât în care s'a afflăt acea preutime indată la prima diariere a confusiei situatiune.

Intru aceea, ce DV. desfășurati cu firma sperantia in adresa-ve către Illustri Capi besericesc: preutimea multă vă prevenită, nu d'in tienutele „conferintie preste conferintie“ cum dice prefatiunea, nu DDloru, d'in unică conferintă, unde s'a adunat cu deplină cunoaștere a situatiunii sale. Deci, decum-va diognosea „cunoșcerii situatiunii“ de care vorbiti in prefatiune, o repuneti DDloru! in faptului recurgeri pentru sinode: in acestu casu preutimea si in sensulu DV. „per excellentiam bene“ si-a cunoscutu situatiunea. Da, da, acea preutime a cunoscutu si mai multă, a cunoscutu si scă că:

„Regnum juris erat recti res publica quondam;
At nunc ius regni regnat ubique nouum!“

Acea preutime cunoște curatele intenționi ale Pr. SSlorii nostri Archierei; vede inse in catu-va si greutatile, s'au celu pucinu petrunde cu combinatiunile sale si pana la nevoiele obiective, cari se vîrescu in callea realisarii acelor salutarie intenționi archioresc: dreptaceea preutimea, in locu de a acceptă de la sinodul — a carui tienere nu i-s'a datu inca a prevede, — regularea pregnantelor referintie dintre sine si d'ntre cetea creditosilor; cu tote că e insistat a cere tienerea sindicilor, in confusiunea provocata cu cunoscuta schema stolarie; pentru a inlatură pericolul d'in intardilare emerginte, s'a sciatu a fi indreptatita a asternă reprezentatiunea Archie-reului său si, toto-data a-si innalță grajul sau protestatoriu intre marginile modeștei cuveninti, facia de ingerintă incompetente in affacerile noastre besericesc.

Ecca DDnilor! procedură preutimei necunoscatorie de situatiunea sa actuală? Judecat-o, de este gresita sau ba? si, numai bine informati, pronunciati verdictul — mai ales in publicu

„Scit sapiens, vult cuique suum reddere justus:
Qui facere hoc audet, fortis habendus erit.“

Altintre, la derimarea „respectabilei autoritatii“, ceea ce o recunosceti acellei preutimi pana in tempurile mai recenti, multă concurge si necunoscerea imputata in publicu preutimei; de unde mai cu multă siguritate se poate repetă ceea ce diceti DV. in adresa, că: „vîdă“*) preutilor nostri astă-di a devenit a fi numai umbra“ (?).

Aceste, preastimati DDni „unii intelle-ginti mireni“ numai pentru rectificarea opiniunei publicului sinistru informatu, intenționau a le înșira; si neci decum cu scopu de a configa cu accia, către cari m'am invetiat a pastră affecte de iubire si de estimatiune; cu atât mai vertosu nu, că sublimul principiu evangelicu, ce lu-profesăm, nu ni ierta decât: defensiunea-ne. Cu tote aceste, si pre langa afectele pastrate, punendu cu totu respectul intrăbarea că: „Legibus inter se varii, qua lege coibunt?“ veniu numai decât a da si respunsul: „Publica — jungat eos lex ea summa — salus!“

Georgiu Pecurariu-Iuhas, protopopu gr. cat. romanu.

Lapusiu, Maiu 1874.

(Tractul Lapusiu in regressu.)

Nu ca să atacu pre cine-va său să va temu onorea cui-va mi-descoperu parerea in causă a regressului d'in acestu tractu, ci ca să animediu intelleghentia d'in tractul no-

stru, la consultari si adunari in causă no-stă natională.

A trecutu aproape doi anni de candu clubul nationalu d'in acestu tractu inițiatu sub presidiul Dlu Samuil Cupsi'a protopopu gr. or, allu Solnociului, si Dl. Demetru Varn'a v.-protopopu gr. cat. allu Lapusiu — nu s'a adunat pentru con-sultare, ca cumu acum'a nu aru fi nemica de pertractatu si de lucratu, său amu fi intru tote prea multiamiti. Nu sciu ce e caușa: desperarea său nepasarea?

E forte probabili că astă d'in urma. Să nu se supere onorab. dd. d'in intelligentia pentru că poporul pretinde de la d-lorū cu totu dreptul mai multă energie in causă națiunei noastre.

Ecca d'in cele multe vreo căte-va cause de regressu, care s'ar fi potutu, dar' si de acum'a nu e tardu si se potu videa numai unire incugete in simtiri si sprigini imprumutata cere. Cu scoale si cu basorecile noastre de ambe confesiunile stămu in totu tractul forte rêu, poporul si-perde incredoreea in preuti, acesti-a in poporu, de unde vinu turburari ba si scandale. (Exemplu viu e Suciu-de-susu, Iliand'a mare si preutul Ioanu Massimu) Edificiile scolare lipsescu in multe commune, in altele nu sunt gața, unde sunt nu le cercedia princi; cu tote că sunt ici colea si invetatori apti si harnici, apoi ce folosu avemu de ordinatiunea ministeriale d'in 28 Juniu, 1873. Nr. 15,196.?

Căte statute si ordinatiuni comitatense, căte sentintie si decisiuni de la judecata tote vinu esclusivu in limb'a magiara, apoi ce folosu avemu de legea de nationalitate si de constisutiunea tierrei pre cum si de scoalele romane, — are dreptu bietulu economu candu dice: a-d'apoi ce folosu amu, că amu tie-nutu pre Ionica 6. anni. la scola in Lapusiu si 2 anni la preparandia in Gherla si ellu seraculu, nu scie să-mi spuna ce feliu de scriitore mi-a venit de la Dl. Vicianu, de la D. Szolgabirău ori de la judele tierrei (judele singularu).

Subprefectul tractului acestui-a e unu omu forte duru si asuprioriu, comitte mai mult abusuri si illegalitati numese pre notarii cercuali „puice“ si lui si-dă titlulu de „coco-iu“, candu jura pre vre unu omu striga „moi! hai jora..... vangely'a ta.“

La panduri li-a urecatu diurnele de la 50 cr. la 1 fl. 20 cr. v. a. si nu pre dă, ci la totu casulu, adeca: catedia 3 său patru individi din Peteritea său din Ineu (in cutare causa, — care nici nu-se tiene de sfer'a de activitate a D. salie, ci de judecata) calle de o diumetate d'pana la cancellaria in Domocușeni si numai cu una d'ainainte de terminulu infacișarei, pre candu bietulu omu nice nu si-a capetatu citatiunea, se trediesce cu pandurululu dupa sine si sub pretestu că nu a ascultat porunc'a Dlu szolgabirău trebuie să des diurnu pandurului căte 1 fl. si 20 cr. mancare si beutura, firesco venindu bietulu omu inaintea subprefectului si voindu a se scusă capeta palme preste facia si-lu inchide, pre judii comunali i face publice la reportu „hoti“ si „talhari“, — pre celu d'in Boereni la scossa d'in cancellaria lovindu-lu cu pumni si injurandu-lu dupa metoda „biresilor.“ — Se vorbesce, că in Agresiu, unde locuiesc aceste pasia subprefectu, bate pre omenii citati inaintea lui cu cea mai mare brutalitate legandu-i ghiemu. (Acesta illegalitate, D. A. S. notariul cercului, omu forte demnu si onorabilu, ar trebui să o arrete la locurile competinti). Red.)

In tractul acestui-a unii proprietari mai mari de pamentu, dar' mai cu sama unii economi de ai acestor-a intru nemicu nu respectă legile ci dinsii pentru a din gresiela calca vit'a vreunui bietu de omu pre loculu cutarei curti fara a casiuñă cătu de pucina dauna, tragu pre bietulu omu de una vita 3—5 ba si 10 fl. v. a. adeca: dupa cumu au lipsa de bani.

Destullu atâta, — dupa parerea mea la tote acestea ore nu sar' afă medicina? si ore nu aru fi cu scopu să ne adunam d'in candu in candu in sal'a edificiului scolei romane, in Lapusiu ungurescu, pentru con-sultare si de e cu potentia cu poteri unite să combatem reulu, pre cătu ne indreptătiesce legea. Asă dara domnilor intelleginti dati cu totii in intelleghere si se nu stămu

cu manile in sână ca nu e bine, — mai cu sama Dl. parochu N. Codeus, profess. la scola principală rom. diu Lapusiu; aru trebulu ca să ieșe initiativa, — pentru că: ecca ce dice poporul nostru cu amaritiune: „se cunoște că a morit Dl. Rosiu si că s'a strămutat Dl. Varn'a din Lapusiu, acum'a nu ne mai chiama nimă la scola cea mare, să ne mai svatuésca si baremu să ne mai managă in neasururile noastre.“

Pre aci ninge in continuu cu ploce rece, ventulu suffla de la nordu; in 17. si 18 Maiu, s'a prisun neu'a de 2^a grossa, economii nu potu ară de ploe, essundari si frigu, nu e sperantia de bucate in estu-anu, lips'a si seraci'a e aproape nosuferibila in acesta parte nordica a Transilvaniei.

Unu fiu allu poporului.

Monoru, 18. Maiu 1874.
Anniversari a dîllei de 3/15 Maiu, 1848 acelei dîle memorabile, in care poporul romanu a scuturat jugulu seculare, s'a serbatu si in acestu tienutu d'in norodul Transilvaniei, in oppidulu Monoru, (districtul Nasudului). Demineti'a pre la 8 ore poporul d'in acestu oppidu si giuru in vestimente serbatoresci inaintă către s. basarica spre a assiste la servitul divinu. Da, poporul era in vestimente serbatoresci, căci era a se serbă „Pascele Romanilor“ prin cari acestu popor dupa lunge sufferrintie a trecutu totu-si „de la morte la victia“ si acă o scie poporul destul de bine, de ora ce preutul oppidanu d. P. T. i comunicasse inca in dominec'a premergatoria.

Santă liturgia se fini cu „Desceptate Romane!“ cantatu de scolarii de la scola normale din locu dupa aceea unu scolariu dechiamă poesi'a: „15 Maiu, 1848“ de nemoritoriu Andrei Muresianu, era altul: „Dñeul nostru“ de I. A. Lapedatu si in urma dlu preutu prin cuvintare alesa in corona momentuoșitatea dîllei.

Intelligenti'a si poporul adunat se intruni apoi in locuinta Dlui jude process.

Elia Cinc'a, si aci se incepă converzire fratiesca despre noutatile temporului. Scrisa inse despre suspinderea Venerab. Vicariu allu Rodnei Dl. Gregoriu Moisilu, turbură inimile presentilor si bucuria serbatorei. Caus'a suspinderei se dice a fi fostu remittentia Vicariului d'a introduce intr'ună parochia pre unu teneru preutu numitul de Pr. Ss. Par. Eppu allu Gherlei, in contra vointiei poporenilor, allu caroru dreptu de allegere, dl. Vicariu l'a sustinutu facia de numirea directa, de si numai interimale, a Eppului. — Patru dieci de insi d'ntre cei presenti semnara una adresa de condonatia, ce se si tramsa suspinsului Vicariu.

(Alarm'a data si in „Gr. Tr.“ ni-se pare preaprințita mai nainte d'a se cunoște adeverat a stare a lucrului. — Pr. Ss. Par. Eppu allu Gherlei este cunoscutu ca unu barbatu ecuitabilu, iubitoru de libertate si care respecta insu-si dar face ca să respecte si altii assiediamintele canonice alle besericesc, prin urmaro bino este a acceptă deslucirile mai nainte d'a preocupă judecat'a. D. Vicariu este fără indoiala unu barbatu venerabilu, dar allarmatorii se paru a considera pre Eppulu de capellanu vicariului. Să simu rationabili si cu patientia celu pucinu pana se voru da deslucire. Red.)

Rectificare oficioasa.

Nr. 504—1874.

pr. reg.

Onorabilei Redactiuni a „Federatiunei“
in Budapest'a.

Din incidentulu correspondintelor d'in Gherla publicate in numerii 16., 19., 22., 26 si 27 a. c. cu subsemnarea „Omulu escesivu“ a apparutu in nr. 33 correspondintia, care intre altele attaca fără temeiul siu nedreptul auctoritatelor morale a judecatoriei singulare reg. din Gherla affirmadu că „judecatoriu amicu accusatoriu“, care ne avandu ce face au facutu pre voi a accusatoriu si judecat'a fu implita ne cautandu ca aceea că cei doi mar-

tori produsse unu domnu de romanu si unul de armeanu inca sunt fărtati ai accusatoriu.“ etc.

Fiindu-ca prin aceste espressiuni care de-natureza starea lucrului, „Omulu escesivu“ îmbesce in auctoritatea legală si morală a unei judecătorii constituite prin lege si corr. deodata voiesc a seduce publicul cetitoriu in favoarea sa, subscriss'a procuratura reg. si-tiene de datorintă legală de a rectifică oficialmente neadeverurile si suspiciunile neintemeiate a correspondintului si pre bas'a actelor judecătoriesc a declară assertiunile suspiciunilor de inventiuni tendențioase,

Starea lucrului e urmatoră:

In 7. Juliu 1873, in conditoria lui Mihaiu Gönzzi din Gherla intr'o chilia laterală conversau Alessandru Onaciu, jude la tribunalul reg., Alessiu Dragosiu subprocotor reg. din Clusiu si Alessandru Racotă v-notariu comitatensu; mai tardu s'au asociatii acestor-a Geraru Duha directoru de cancellaria le tribunalul reg. Nu preste multă a intrat in chili'a laterală si preutul romanu d'in Seplacu: Ioanne Silasi, care incepându a conversa cu Alessandru Bacotă — fără neci o precedintia — numai d'in seninu a inceputu a-lu insultă cu cuvinte vetematorie, numindu-lu „callu“ „magariu“ „omu de nimică“ si dicindu-i si alte cuvinte ne expreșibile. Alessandru Bacotă a provocat pre vetematoriu și-i dea pace, inse acestu-a essindu afară prin sal'a unde se jocau mai multi „billiardu“ in audiul acestor-a au repetită cuvintele vetematorie pentru A. Racotă, care in 10. Juliu pentru vetemarea de onore sufferita affacutu arretare la judecătoria singulă reg. Pentru peractarca causei s'a desfătu diu'a de 22 Octovre a. tr. si infacișandu-se vetematorul, martorii Alessandru Onaciu si Geraru Duha prin maturisirea loru au constatatu celle premissé, era vetematorul Ioanne Silasi a recunoscutu că ellu nu a comis faptul cu intenție rea si de au disu ce-va vetemator accea a facut-o numai d'in gluma, „findca de si au fostu consciu de ce face, inse totu-si au avutu unu picu de voia buna — de burtă“.

La peractare pentru aceea nu s'au ascultat mai multi martori, fiindca legea pentru dovedirea unui faptu nu pretinde decât numai doi.

Finindu-se peractarea, judele procedente sub dto 22 octovre nr. 707 1873 au adusse si publicat u urmatoria sentinta:

In numele Majestatii Salle a regelui apostolicu, judecătoria cercuale reg. din Gherla pre temeiul plansorei intrata sub nr. 707 a. c. si a peractarei tienute in diu'a de adi edice prin sentinta, că Ioanne Silasi, care e de 57. anni, locuitoru in Seplacu, preutu gr. cat., casatoritu, are 4 princi, sei ceti si serie, nu a fostu pedepsit — este culpabilu pentru abatera cercușirissa (preveduta) in §. 496 cod. pen. comissa in detrimentul lui Alessandru Racotă si pentru aceea inculpatul in intelleßulu §-lui citatul cu aplicarea §. 266 se pedepsesc cu o mulță de bani in suma 50. fl. care corespunde unuiaresti de 10 dille. — Muleta, de bani in intelleßulu §. 241. se va adauge fondului saracilor d'in cetatea Gherla.

Motive.

Culpabilitatea au trebutu enunciata, fiindca prin maturisirea unanima a martorilor abaterea subversanta in intelleßulu §. 426 resp. 269 proc. pen. e constatata legalitate precum subiectivu asié si obiectivu.

S'a privit de impregiurare usiurătorie portarea cea bună de pana acum a inculpatului.

In specialu s'a luat de ingreunatoriu, că vetemarea s'a comisit facia de unu functionari publicu, facia de care inculpatul trebue să se porte cu respectu.

Considerandu acesto impregiurari precum si cerouărea că inculpatul e preut si parinte la 4 princi, s'a applicat §. 266. cod. pen. si pentru aceea s'a edissu prin sentinta o mulță de 50 fl. care summa responde unui arrestu de 10 dille.

d. u. s.

Gratianu Füzes, m. p. subjude reg.

In contră sentintei publicate, inculpatul Ioanne Silasi sub dto 25 octovre nr.

*) Care corporatiune se bucura in epoca nostra de vîdă, de autoritate? — singura puterea bruta. Autoritatea a dispărtut, locul i-occupa: frica. Core sp.

1163—1873 a appellat la tabl'a regesca si ocupandu-se in recursulu seu mai multu ca persone decătu cu obiectulu intre altele dice, că „*Alessandra Racotă cu scumpul seu collegu Alessandru Onaciu numai d'in rancore s'au unitu si au marturisit in contr'a mea fiindu-că eu (inculpatului) la allegeriele dietali am fostu forte omu guvernamentalu, éra ei pre de ascusso forte mari stangaci si pentru aceea au totu cercetu occasiunea ca sè si resbune asupr'a mea.*“ — Tabl'a regesca inse nu a luat in consideratiune motivele inculpatului si sub dto 13. fauru 1874 nr. 4408 1874, au approbatu sententia forului antău.

De si in intellessulu §. 301 proe. pun. contr'a doue sentintie egali nu are locu appellatiunea totu-si inculpatului ca se aiba occasiune de a se occupa éra cu persone. sub dto 28 martiu, nr. 371 a. c. a appellat la forulu III. si intre motive dice si aceea, că: *nu are sperantia de a castigá processulu fiindu-că are de a face cu unu functionariu romanu, multi se bucura si ridu că au intrevenu cu acestu-a si apoi „io ca preutu romanu nu am auctoritate, dar neci nu potu ave in utare tempu.“ etc.*

Din celo premissse se ved apriatu si necontestaveru că judecatorii singulare reg. din Gher'l'a a purcessu correctu si in intellessulu legilor si ordinatiunilor vigente, au judecatu fara partialitate si prin urmare suspacionarile si affirmatiunile vetematorie indreptate in contra auctoritatii sale morale, sunt scorniture si neadeveruri.

Onorab Redactiune e provocata officiosu, ca acesta rectificare officiosa — avendu in vedere §. 20 d'in legea de presa dto 27. maiu, 1852, precum si ordinatiunea ministerului de justitia dto 14 maiu, 1871 nr. 1498/presid. — sè o publica in Nr. cellu mai de aproape.

De la procuratur'a reg. d'in Gher'l'a, 19. Maiu, 1874.

(L. S.)

Dr. Vasiliu Popu,
procuroru reg.

Gratiu, in Maiu 1874.

Memorabil'a diua de 3/15 maiu, s'a servatu si d'in partea micii colonie romane d'in Gratiu. In urm'a initiativelor soc. lit. „Sentinella romana“ se arangia in aceea di o festivitate nationala intr'unu locu romanticu afara de urbe, cu urmatori'a programa.

1) Deschiderea festivitatii si salutarea adunatilor prin presedintele comitetului arangiatoriu, dlu M. Cioranu, technicu

2) Oratiune festiva, la diu'a de 3/15 Maiu, tienuta de d-lu I. Crisanu, technicu.

3) „Sentinella romana“; poesia de V. Alessandri, declamata de d-lu I. Pannea, medicinistu.

4) „De pre pisculu Carpatiloru,“ discursu istoricu, tienutu de d-lu A. Diaconu, technicu.

5) „Martirii Romaniei,“ poesia de A. Muresianu, declamata de dlu I. Popa, technicu.

6) „Catra Romani,“ poesia de Grandea, declamata de d-lu G. A. Orescu, technicu.

7) Movila lui Burcullu,“ poesia de V. Alessandri, declamata de d-lu G. Ardeleanu, medicinistu.

Intre punctele programmei s'au cantat in coru melodie nationale.

Unii domni producatori intr'adoveru ne suprinsera. Toti cei de facia erau multiamiti si chiaru si entuziasmati.

Dupa deliberarea partiilor oficiose a festivitatii urma o petrecere sociala forte initata. Se tineau si toaste mai multe d'in cari n'au lipsit neci spiritualu neci umorea.

Erá proiectat si unu parastasu pentru eroii romani, cadinti la 1848—9, co erá sè se celebrede de Rev. D. N. Boitoriu, preutu milit., dar din cause neprevideute nu se potu tine. x-a.

Cetim in „Gazeta Transilvaniei“ urmatori'a correspondintia din Regimulu-Sassescu cu data 4/5 1874.

Intelligintia romana d'in Reginu si Toplitia tienu una adunarea pentru defigerea unor norme, ca prin ce mediuloc s'ar poté

mai cu scopu inainta buna starea materiala a poporului nostru.

Unu confrate, dupa finirea Siedintelor comisiunilor, face propunerea: *ca sè se infintize una biblioteca romana in Ded'a*. Prezentii primira cu viu aplause propunerea, ceea ce dovedesce rezultatulu contribuirilor facute: Nestor-le tienutului nostru dlu Ioanne P. Maioru contribu 250 fl, Teodoru Sian doru din Cuesdu 100 fl, Iosifu Finci din Ded'a 50 fl, Georgiu Scopulu din Reginu 50 fl, Teodoru Pascu din Abaf'a, Iosifu Brancoveanu din Idicellu, Galatianu Singau, Mihaiu Siagău, Ioane Banea din Maieru, Nicolae Manti'a din Ded'a si Stefanu Danile cete 25 fl, Simeonu Popescu din Rip'a de Josu 20 fl, Chirila Fulca din Filea 15 fl, Andreia Popu din Hodacu 25 fl, Ioanne Fulca din Iabeniti'a 15 fl, Vasil'iu Matheiu din Ded'a si Vasil': Sigmireanu din Reginu cete 10 fl. cu totalu summa contribuita face 770 fl. v. a.

Vedintu se rezultatulu contribuirilor, numai decătu s'a constituitu unu comitetu provisoriu sub presidialu dlui Ioanne P. Maioru si optu membri, cu aceea adangerea ca acestu comitetu se face unu Appellu catra natiunea introga cu rogarea, ca sè vina in ajutoriu pentru ralisarea catu mai igraba a acestei Biblioteci. In urma nu potu se treceu cu vederea generositatea bravului si stigmatului nostru confrate Iosifu Finci, care se obliga a se ingrijig insu-si pentru incaperele bibliotecii.

Intelligintia appelleza la sentiu umanitri si iubilori de progressu a totu suffletul intelligentu romanu d'in patria, rogandu-lu a sprigoi, prin contributiuni voluntarie de bani si de opere infinitatulu fondu allu bibliotecii, carui-a asta-di i-se puse baza solidă in commun'a Ded'a. Offertele a se addressa dlui presedinte allu comiteului bibliotecii Ioanne P. Maioru in Reginu — Sassescu.

Romani'a. In mai multe dñarie d'in Romani'a transpirasse scomote de schimbare ministeriale, dar dupa scirile mai recinti neintellegenle intre corporile legiuitorie si ministeriu s'ar fi complanat si prin urmare crisa s'au inlaturat, cellu pucinu pentru asta data.

Catru pentru alte nouatati alle dillei dñamu aci cu placere preferintia unui articlu de mare interesu, reprodussu dupa „Romanulu.“

„Unu processu d'in celu mai insemnate, prin valorile immobiliare ce reprezinta si prin consecintiele ce pose avé ca precedinte, a fostu castigatu de Statu, multiamita zelului neobositu si luminatul allu d-lui Ionu Calenderolu, unulu d'intre administratorii domenilor. Dicemu in speciale de d. Calenderolu, că-ci d-sa, in acesta affacere ca in multe altele, si-a indeplinitu nu numai detoria de membru in consiliul de administratiune allu domenielor Statului ci si-a datu o silintia mai presusu de acesta detoria: dsa a urmarit procesul passu cu passu, ca administratratre si ca advocat; a pledatul caus'a Statului inaintea toturor instantielor judicatoresci d'in Austri'a; in Bucovina si la Vienn'a; a staruitu in tote modurile a presintatul memorie, si nu s'a opitul din acesta laboriosa lucrare, de catu atunci candu Statulu romanu reintri in depin'a possesiune a bunurilor salte d'in Bucovina o persona din celu nai cunoscute si stimate, este acum insarcinata a face ultimele formalitati de lare in possesiune a mosfelor Statulu din Bucovina.

Se scie că aceste mosfe, cari fise sera alle unor monastiri de prestemilcovu, trecussera provisoriu in muile Statului austriacu, in momentul eccliarisarii d'in 1864. In urma, Statul roman produsse pretensiunile salte: Austri'a alega si ea ore-cari drepturi asupr'a acelioru mosfe, pre cari preteide că le potecularisă in favoreca și, cu aceliea-si titluri cu cari Statulu romanu a secularisatu pre celle ce se gasia pre territoriulu romanescu. Este probabile că daca nu s'ar fi instituitu o admini-

stratiune speciale pentru domeniele Statului, Austri'a s'ar aflat si acum in possesiunea bunurilor nostre, gratia ince acestei creatiuni, s'a potutu urmarì si castigá pana si inaintea inaltei curti d'in Vienn'a recastigarea drepturilor Statutui romanu; astu-felu asta-di s'a adauuu nu numai o avere insemnata a bunurilor Statului, dar a creatu si unu precedinte din celu mai bine-facatorie, in ceea ce privesc alte asemeni bunuri, inca multu mai considerabile, cari fiindu in Basarabi'a rusesca urmează a se recastigá totu pre calle de processu, de nu se va poté pre calle diplomatica, dupa cum aru fi bine si demnu d'in partea Russiei.

A constatà faptul recastigarei bunurilor nostre d'in Bucovina, este in de ajunsu spre laud'a celor cari addussera acestu fericitu resultatu.“

Domenica, 5. Maiu, cur. pre la orele 2½ A Sa principale Serbei Milanu Obrenovicu IV. a desbarcatu la Smed'a, unde a fostu intempinatu de d. gener, I. Florescu ministru de resbellu, si de d. G. Cantacuzinu, ministru lucrarilor publice. Aci se aflau autoritatile civile si militare alle districtului Vlasc'a si o guarda de onore cu drapele.

M. S. Domnitorul insocutu de d. mare-scu allu Curtii, de adjutantulu de serviciu si de d. A. Sturza, a ginte diplomaticu langa curtea d'in Belgrad, a intempinatu pre Principale Serbiei la statuinea Coman'a, unde se aflau prefectulu judetului Ilfov si comandantulu loco-titoru allu regimentului allu 3-le callarasi cu unu dezasamentu d'in acestu corpu.

M. S. Domnitorul a mersu inaintea Principale Serbiei, care se coborâ din valonu si dandu-i o cordiala stringero de mana a uratu A. Salle buna venire pre teritoriu romanu.

Dupa o convorbire de căteva minute, Principale Serbiei a presentat persoanele ce compuna suit'a Sa, Ialtimei Salle Domnitorului, incepndu cu d. Ioanu Marinoviciu, ministru de esterne si presedinte consiliului min. allu Serbiei. Dupa acesta amendouoi Suveranii s'au suitu in tronu si au sposit, la orele 6 ser'a de la Filaretu. O compania de infanteria formanda guardă de onore, a presentat armele la sosirea trenului principiului.

Acil se aflau: d-nii ministri, d-nii generali aflatii in capitala, primariul capitalei toti oficiarii superiori capi de corpuri, prefectulu politiei si alte notabilitati.

M. S. Domnitorul a presintatu Principale Serbiei persoanele arretate mai susu, si in urma a pornit u pre lini'a de juntiune a garelor Filaretu Tergu-Vestei la Palau'lu de la Cotroceni.

A. S. Principele Milanu a facutu intrarea Sa in capitala insocutu de d. presedinte allu consiliului in trassur'a domnesca, ce era esortata: In capu de escadrobul de gendarmi si in urma de unu escadronu de Rosiori, unu majoru de cavalleria tienendu-se la drept'a trassurci si comandantulu escadronului de gendarmi la stâng'a. Cortegiulu a pornit u stradele Filaretu, Craiova', Cara'lu I, si podu'ul Mogosioe.

Pre totu percursorul, tote trupele garnisoane au presintat arm'a draptele salutandu inaintea Principale Serbiei si musice cantandu imnul nationalu sorbescu.

Principale Serbiei a fostu primita la Palati, in josulu scarii de onore de către cas' militara a M. Salle Domnitorului si condusse apoi de d. maresialu allu Curtii in apartamentele Salle.

Consiliulu de ministri s'a infacisiatu apoi Principale Serbiei spre a-i presintat omagiele sale de buna venire.

Imediatu dupa acesta Principale Serbiei, insocutu de unulu din d-nii oficiari romani, atasati pre langa persoana Sa, a avutu gratios'a atenttione a merge la mormantul Principesei Mari'a, depunendu una cununa de flori.

La orele 7½ ser'a, Principale Serbiei a bine-voit u intru la Palatulu d'in capitala la unu prandiu de gală pre notabilitati d'in capitala.

D. Lascăr Catargiu, presedintele consiliului, cu acesta ocasiune, a redicatu unu

toastu, in numele M. S. Domnitorulu in sa-natea A. S. Principei Serbiei si urandu prosperitate natunii serbe.

A. S. Principele Serbiei a bine-voit u respunde inchinandu unu toatu in sa-natea M.M. L.L. Domnului si Domnei si urandu fericire poporului romanu, care in totu-d'una a traitu in celle mai bune legature de sympathie si de fratia cu poporulu serbescu.

La orele 9 ser'a, Principale Serbiei, in mare tienuta de generalu, merse spre a face visita M. Loru Domnului si Domnei la Palatiu de la Cotroceni, unde, luandu ciaulu, au statu impreuna mai multu timpu.

A. S. Principele Serbiei s'a reintonu in capitala la orele 11 ser'a.

(Monitorul).

A. S. Principele Milau a onoratu cu visit'a sa, luni la 6 alle acesteia pre E. S. Mitropolitulu presedintele Senatului, pre principale Dem. Ghic'a, presed. camerei, — pre d. L. Catargiu, pres. consiliului de ministri si pre d. V. Boierescu, ministru affacerilor straine.

Asta-di pr. Milau dà unu prandiu la care va assista corpulu diplomaticu.

Primire cordiale a principelui serbiei in Romania dede occasiune la unele conjecture politice despre alliance secreta ce s'ar pregatit de nu cum-va s'ar fi si inchiatu intre cele doue principale vecine pentru eventualitatea unui resbellu cu Turcia. Acestora felu de sciri nu dàmu credientul, cu tote că unu felu de apprensiune d'in partea Turciei pentru intimitatea intre Romania si Serbi'a vedescu chiaru urmatorile sîre alle dñariului „Pressa“.

Daca, pentru acesta, s'ar supera Sublim'a Porta, dupa cum se dice, reu intelleger natura lucrurilor si spiritulu secului. Se affirma că Raschid Pas'a ministrul seu de esterne, s'a destituitu pentru că s'ar fi arretat prea filo-serbu. Daca acesta va fi adeverat probéza că fostulu ministru ottomanu intelleger mai bine lucrurile si timpulu. Era daca M. S. Sultanulu si-va destituit ministri, siindu că ar banui că, din cas'a loru poporele crestine din Orientulu Europei se grupeaza si se lega prin solidaritatea interesselor, apoi va fi espusssu a-i destituiti pre fiecare luna; căci din ce in ce apropierea si solidaritatea de care vorbim se va intarzi mai multu!

Romania, Serbi'a si Grecia sunt destinate a fi din ce in ce mai unite si mai in communitate de actiune. Unirea loru le garantiza prosperitatea. I. Porta nu o va pute opri, ori-ce va face, si oricâtua i s'ar schimbă ministri. Contr'a naturei lucrurilor si fortiei interesselor nimene nu poate lupta.

VARIETATI.

(Advocatul nou). Dlu Tom'a Rosiescu concipistu la ministeriul cultelor si instructiunii publice facusse in dñele trecute censur'a advocațiala cu successu emininte. Salutam pre d. advocațu, care nu preste multu va se dea doveda, că scia apperă interessele, si causele poporului romanu.

(Cine-i mai mare domn u?) Cu ocazia petrecerii tiarului rusescu in London, ambasadorii tierrelor straine mai că nu se sfadira pentru gradulu rangului la banchettu din Cyty. — Mai multi se si departara, si numai intervenirea oficirilor mai nalti din curte mantuira pre tiar de aceea intreprisa ridicula, căci candu aru fi voit u se primesca corpulu diplomaticu, nar si vediu ne poté pre una diplomatu.

Apelul la caritatea crestina a publicului romanu!

In 5 Aprilie a. c. Dominec'a florilor (pasilo gregoriane) pre la 11½ ore diu'a, erumpse unu incediu din celu mai furibunde, carele a prefacutu in cenusia totu ce s'a castigat cu sudorea vietii de omu.

106. familie romane au romas in vatra s'a redusu la esterna saracia. Baserica inca arse, campanele si orologiul de turnu s'au topit, coperisul a sborat prin aeru spre a a dă focului potere — si spre a mari groz'a si spaim'a.

106. familie romane remase sub ceriu, din adancului miseriei loru si-inaltia versulu catra caritatea crestina a publicului romanu si cu voce plangatoria indresnescu a se rogă ca: fia-care crestinu si romanu se indure seu a face ce-va collecta, seu a rumpa ceva din prisosinti a aeroi selle si a subministră de-a dreptulu subsrisului comitetu spre a stemeră fomea celor flamandi, spre a acoperi goletatea celor lipsiti, a alină suferinti a celor 106. familie arse de focu.

Dobr'a in Aprilie 1874 st. n.

Georgiu Nandra, T. Nandra,
jude proces. si v. presid. notariu.

(*Stipendiu de fete Hallianu*) prin decretu pr. in d'in 12 Maiu, a. c. stipendiu de 210 fl. a fundatiunei Halliane, despartimentulu Transilvaniei, — devenit mai de multu timpu vacante, s'a conferit domnisoroi Maria Vai a. („Vodesci” sau ung. „Vaidesci”) sunt multi romani, nu scimt daca acesta dsiora este d'in vre una famili'a rom. a Va idesciloru. Mare minune ar fi, ca se picure macaru numai una data intr'unu seclu, cate unu prepeditu de stipendiu si cutarui, sau cutarei romane, candu atatii-a! flamandi de magiari si sassi ramnescu la elle apoi se scie ca romanulu pote si flamandu, dar cei boerinas, de ar fi siliti a manca malaiu ar crepa numai decatu. Apoi era scriptura invotia „se nu voimu mortea peccatosiloru,” cu atatu mai pucinu a peritorilor de fome, ci se-i saturamu, conformu flamanditu-am si m' ati saturatu etc.

(*Necrologu*) Alumaii d'in Seminariu Metropolitanu d'in Blasiu, plangu pre iubitulu loru frate si collegu *Francescu Nemesiu* teologu de an. III., cara in 13 Maiu, fiindu atacatu de unu morbu repentinu — de aprindere de plumani — in 18. Maiu, demineti'a in etate de 24. anni, si dede blandulu seu suffletu in manile Creatorului, in presenti'a collegiloru si amisiloru sei fora ca se fia sciutu despre acestu casu tristu iubit'a sa mama, fratii sororile si alti consangeni. Ddieu se mangao pre doios'a mama era ropausatului eterna odihna!

(Nou'a im partire a senatelor u la surtea suprema a Curiei reg) de la 17. Maiu, a. c. inante:

Senatu I. in cause civili si penali, Pres. Vas. bar. de Popu, — judecatori: Carlu Susiciu, Ant. Somoskei, Fr. Ocsvai, I. Suhaida. Ionu Németh, Gavr. Mihali, Sig. Beothi, Aless. Hertieg, Fr. Ferenczi, Fr. Szerenyi, Dan. Dózsa, Aless. Ciorba si Ant. Engelmeyer.

Senatu II. in cause civili, Pres. Ign. Lucaciu, — judi: Ant. Balásy, Const. Reiss, Leup. Iamnischi, Em. Szentgyörgyi, Aless. Conasterli, Andr. Halmossi, Ion. Cossialco.

Sen. III, in cause civili, Pres. Nic. Mihailoviciu, — judi: Fr. Carapu, Aug. Las-sel, Ios. Bovaneviciu, Leu Marsalco, Ionu Fauru, Aless. Tóth si Giorgiu Haris.

Sen. IV. in cause civili si cambiali, Pres. Ign. Zsoldos, — judi: Ionu Fogarasf, Ign. Hersicin, Ios. Cerneschi, Ion. Gal, P. Hegedüs, Ant. Wetstein, Emiliu Dimicu.

Sen. V. in cause penali, Pres. Sam. Bonis, — judi: Lud. Vadnai, Marcu Popovicu, Ios. Ostrovski, Ios. Zuviciu, Col. Clascoviciu, Em. Suhaj.

Sen. VI. in cause urbariali si penali, Pres. Sam. Szabó, — judi: Vil. Dapsi, Ionu Puscariu, Ign. Végh, Ign. Somossi, Carlu Toppler si Ios. Gellén.

(*Multiamire publica*) Subsemnatulu ca orfanu lipsitu fiindu de tote mediocle materiali, spre a-si poté urmă cursulu studieloru, prin intrevenirea Dlui protop. si parou in Borlesci Vasiliu Catoc'a au fostu ajutoratu de generosii domni si donne: Vas. Catoc'a 3 fl. Ionu Tom'a, 2 fl, Calimanu Moldovanu, 2 fl. Elen'a Freitag 2 fl, Georgiu Henghies, Augustu Pelle, Emmanuilu Pelle, Demitru Lauranu, Vasiliu Casia, Georgiu Fagi, Berta Terebesi, Avamu Nedelcu, Florianu Cocianu Gavrilu Barbulu, Iosifu Borbely cate 1 fl. Vasiliu Popu 50 cr. Summa 20 fl, 50 cr. v. . Era dd. Vas. Indré si Iuliu Popu 2 fl. si alte beneficie, pentru cari toturoru binefatoriloru mei adducu cea mai profunda multiamire. — In Zazariu Georgiu Dobr'a m. pr. stud. cl. IV. la ginnas. d'in Baia-Mare.

Inscintiare.

La intrebarile facute d'in mai multe parti me grabescu a respunde dloru prenumeranti la tom. II. allu cuventarilor melle bes. ca terminata fiindu tiparirea, in septembra Rosalieloru se voru espeda fia cui exemplarele prenumerate asi, ca pre dom. I. dupa Rosalie fia care le va capeta. Caus'a intardiarei fu parte concursu agendelor la tipografia si marimea volumului, parte ca litorantul de papiru din Clusiu ne standu pre cuventu, furam necessitat a recurge la fabric'a de papiru de la Zeruesci si de acolo a procuru celle necessarie.

Celle-alalte diurnale rom. sunt rogate a primi acesta in colonelo loru.

Gherla, 22. Maiu 1874.

Ioanne P. Papiu,
preutu la inst. correct. r.
transilv.

Anunțiu.

Pentru bibliotec'a unui institutu publicu se cauta unu exemplarul completu, curat si binepastrat allu dñariului „Concordia” cursulu annului antâiu 1861.

DDi cari voru fi possedendu acellu cursu, sunt rogati ca se binevoiesca a se addressa cñtra Redactiunea „Federatiunei” arretandu conditiunile cu cari s'ar poté capeta exemplariu dorit. Se inseamna, ca in schimbe se va da unu exemplarul completu, dar neaptu pentru biblioteca, totu d'in acellu annu allu „Concordie” si pre de a supr'a inca pretiul convenabile ce s'ar cere.

Red. „Fed.”

Sciri mai noue.

Paris, 18. Maiu. Goulard continua negociațiile pentru constituirea ministeriului, cere collocarea conservatorilor si a centrului stangei pentru serios'a organizare a septennatului.

Paris, 19 Maiu. Goulard continua negociațiile pentru constituirea nouului ministeriu, ince pana acum fara de resultatu. — Mac-Mahon au consultat adi deminetia pre Goulard si Buffet (presid. Adun.)

Viena, 21 Maiu. Dñariului „Pres'sa” i-se telegrafeaza d'in Paris: Mac Mahon consultă eri pre Thiers a supr'a situatiunii, Thiers dede lui Mac Mahon suatulu ca se insarcine pre Decazes cu constituirea nouului cabinetu. Decazes incep a negocia cu capii partitilor si spera a poté constitui pana eri sera noulu ministeriu, fara ca insu-si se fia silitu a primi unu portufoiu. — Audiferet — Pasquier dechiară lui Mac Mahon in numele centrului dreptu, ca aceasta partita va combate ori care ministeriu, ce s'ar compune d'in eleminte bunapartistice. — Adunarea nat. vota priectul de lege pentru organizarea servitivului divinu in armata.

Versal'a, 23. Maiu. Ministeriulu s'a constituitu definitivu: Cissey la res-bellu, Decazes (vicepres. adun. nat.) la esterne, Fourton p. interne. Magne p. financie, Bailloux p. lucrarile publ.

Griveart p. commerciu, Cumont p. instructiunea publ. Tailhand p. justitia si Montaignac p. marina.

Rom'a, 24 Maiu In urmarea unui gutturariu Ponteficele avu unu accessu de friguri, ce inse dupa parerea mediciloru, nu esta periculosu. — Dupa votulu de eri allu camerei ministeriulu demisună, regele nu primi, ministeriulu apoi desciise a remané in functiune si a primi ordinile regelui. Camer'a va fi sommata a luá la desbatere bugetulu si alte legi de administratiune, apoi se va prorogá.

Paris, 25 Maiu In departamentulu de Nièvre fu alessu deputatu Bunapartistulu Burgoing cu 37,600 voturi, contr'a republinului Gudin care capetasse 32,100 voturi.

Cernauti, 26. Maiu. AEppulu Bendella au fostu primitu la gar'a cñllii ferrate de unu comitetu festivu, de corporatiuni si de autoritati, apoi s'u condusu cu pompa in beseric'a catedrale, si de acolo in resedint'a episcopală serbatorese ornata.

Rom'a, 26. Maiu. (Sied. Camerei.) La repetit'a cerere a lui Engien, d'a se pune la ordinea dñlei necessarie Iucrarii publice de fortificatiuni, ministrii Spavent'a si Minghetti respunsera, ca vistieri'a statului nu se poate ingreuna cu nove sarcine si ca d'insii d'in asta causa voru cere si senatului amanarea desbaterilor a supr'a proiectului de fortificatiune: in fine se primi propunerea lui Engien. Siedint'a fu tare agitata.

Paris, 28 Maiu. „Jurnal des Debats“ constata candidatur'a unui principale de Hohenzollern la tronulu Ispaniei „Univers“ constata asemene scirea si assecura ca Don Carlos au insarcinatu pre Elliot a merge in Franci'a spre a informa exact despre acesta pre guvernului francesu.

Agram, (Zagrabia.) 30. Maiu. Foi'a officiale este autorisata a desminis asi numitele descoperiri alle dñariului mag. „Reform'a“ declarandu-lede pure inventiuni (scormiture.)

ALESSANDRU ROMANU

Propriet., edit. si red. respondiet.

Communicatiunea pre cñllile ferrate ung.

Trenuri directe call. ferr. de Tisza.

Pest'a—Czelegd. Pest'a—Czelegd

Pest'a, pl. 6.28 se. 7.30 d. Czelegd pl. 8.19 d. 6.40 s. Czelegd s. 8.33 , 9.48 , Pest'a s. 10.45 , 8.31 ,

Trenuri mestecate

Vienn'a—Posoniu. Posoniu—Vienn'a.

Vienn'a pleca 4.30 d. m. Posoniu plec. 7.30 Posoniu sos. 7.02 ser'a Vienn'a sos. 9.06

Callea ferr. de Tis'a.

Pest'a—Cassovia.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.16 ser'a Czelegd " 10.18 a. m. 9.18 Szolnok " 11.22 " 10.26 nopte 6.16 dem. P.-Ladány " 2. - d. m. 1.52 " 11.36 a. m. Debrecen " 3.51 " 3.30 dem. sos. 2.20 d. m. Miskolc " 11.51 ser'a 1.50 d. m. plec 8. - dem. Cassovia sos. 11.51 nopte 6. - ser'a " 11.43 a. m.

Cassovia—Pest'a.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.26 ser'a Miskolciu " 7.42 " 1.41 d. m. sos. 9.34 ser. Debrecen " 12.23 d. m. 10.12 nopte pl. 3.25 d. m. P.-Ladány " 2.24 " 12.22 " 6.26 4 Szolnok " 4.54 " 4.40 dem. " 12.14 " Czelegd " 5.49 " 5.49 " sos. 1.49 " Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.45 "

Pest'a—Aradu—Timisora.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.26 ser'a Czelegd " 10.18 a. m. 9.08 " 6.60 dem. Solnociu " 11.12 " 10.15 " 8.34 Ciab'a " 2.01 d. m. 2.55 dem. 4.16 d. m. Aradu " 3.51 " 6. - " " 7.33 ser'a Timisior'a sos. 5.40 " 8.36 "

Timisior'a—Aradu—Pest'a.

Tismisior'a pleca 10.37 a. m. 6.20 d. m. Aradu " 12.36 d. m. 9.16 ser'a 6.20 dem

Ciab'a " 2.10 " 11.42 nopte 10.42 a. m. Solnociu " 4.54 " 4.24 dem. 5.34 d. m. Czelegd " 5.39 " 5.59 " 6.69 ser'a Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.05 "

Pesta—Oradeamare.

Pest'a pleca 7.30 dem. 6.26 ser'a

?-Ladány " 2.35 d. m. 2.10 nopte

Oradeamare sos. 4.47 , 5.21 dem.

Oradeamare—Pest'a.

Oradeamare pleca 11.22 a. m. 9. - ser'a

?-Ladány " 1.23 d. m. 11.45 ndpte

Pest'a sos. 8.31 ser'a 8.45 dem.

Callea ferr. I. Transilvana.

Aradu—Alba-Juli'a.

Aradu p. pleca 4.16 d. m. 6.20 dem.

Iemeri'a (Piski) 12.18 nopte 2.05 d. m.

Alba-Juli'a sos. 2.55 , 4.01 "

Alba-Juli'a—Aradu.

Alba-Juli'a pleca 12.53 nopte 10. - a. m.

Smeri'a " 3.48 " 12.48 d. m.

Aradu sos. 5.46 dem. 8.02 "

Semeri'a—Petroseni. Petroseni—Semeri'a.

Semeri'a pleca 2.55 d. m. Petroseni plec. 7.10 dom.

Petroseni sos. 7.12 , Semeri'a sos. 11.52 a. m.

Callea ferr. Nord-Ostica.

Debrecon—M.-Sziget.

Debrecon plec. 4.12 d. m. 4. - nopte

Szumare sos. 9.33 ser'a 8.08 dem.

Kályháza " 12.31 nopte 10.03 a. m.

MSziget " 5.26 dem. 1.48 d. m.

M.-Sziget—Debrecon.

MSziget plec. 8.24 ser'a 11.31 a. m.

Szumare sos. 5.45 dem. 4.33 d. m.

Debrecon " 11.50 a. m. 9.07 ser'a.

Callea ferr. ung. resariteana.

Oradea-Mare—Brassieu.

Oradea-mare pl. 5.07 d. m. 6.18 dem.

Clusiu " 11.21 se. s. 3.08 d. m. pl. 8.45 dem.

Cociardu " 2.54 nopte 1.31 d.m.

Teiusiu " 4.26 " 4.30 "

Blasius " 5.21 " 6.05 "

Mediasin " 7.01 " 11.21 nopt.

Segisiora " 8.26 " 6.10 de.

Brassieu " 1.30 d. m.

Brass